

TTM Hietanen Riikka(TEM)

16.09.2019
JULKINEN

Asia

Luonnos komission täytäntöönpanoasetukseksi vakiolomakkeiden vahvistamisesta julkisiin hankintoihin liittyvien ilmoitusten julkaisemisesta varten täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/1986 kumoamisesta

Kokous

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio käynnisti julkisia hankintoja koskevien vakiolomakkeiden uudistamisen. Uudistuksella pyritään parantamaan eurooppalaisten hankintatietojen hyödyllisyyttä kaikille käyttäjille kuten yrityksille, julkiselle sektorille sekä kansalaisille. Vakiolomakkeita koskeva täytäntöönpanoasetus (jäljempänä ”täytäntöönpanoasetus”) korvaa täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/1986. Asiasta on järjestetty komission toimesta alustavia kuulemisia vuosien 2016-2017 aikana.

Komissio järjestää jäsenvaltioille 27.5.2019 lukien julkisen kuulemisen koskien asetuksen liitteen kansallista käännöstä. Julkinen kuuleminen päättyi 28.7.2019.

Suomen kanta

Valtioneuvosto kannattaa julkisia hankintoja koskevien vakiolomakkeiden uudistusta.

Uudistuksella parannetaan hankinnoista ilmoittamista siten, että ilmoittaminen palvelee paremmin eri sidosryhmien kuten yritysten, hankintayksiköiden sekä kansalaisten tarpeita. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että ilmoittamismenettelyä selkeytetään, nykyaikaistetaan sekä ilmoittamiseen liittyvää hallinnollista taakkaa vähennetään mm. päällekkäisyyksiä poistamalla.

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että hankintojen ilmoittamisen uudistamisella voidaan kerätä aikaisempaa paremmin tietoa hankintojen kokonaismäärästä tuottaa sekä vastata paremmin hankintojen raportointia koskeviin velvoitteisiin.

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että komissio tarjoaa tukea kansalliseen täytäntöönpanoon.

Pääasiallinen sisältö

Vakiolomakkeita koskevan asetuksen muuttamisella yksinkertaistetaan ja nykyaikaistetaan hankinnoista ilmoittamista. Samalla lisätään hankintoihin liittyvän tiedon hyödynnettävyyttä. Julkisten hankintojen vakiolomakkeita koskeva sääntely perustuu

- *Julkisia hankintoja koskeviin direktiiveihin 89/665/ETY¹ ja 2014/24/EU²,*
- *erityisaloja koskeviin hankintadirektiiveihin 92/13/ETY³ ja 2014/25/EU⁴,*
- *puolustus- turvallisuusaloja koskeviin hankintadirektiiveihin 2009/81/EY*
- *käyttöoikeusurakoita ja eräiden palvelujen käyttöoikeussopimuksia koskeviin direktiiveihin 89/665/ETY, 92/13/ETY ja 2014/23/EU⁵,*
- *Komission täytäntöönpanoasetukseen (EU) 2015/1986⁶*

Julkisia hankintoja koskevat direktiivit edellyttävät, että hankintoja koskevat ilmoitukset julkaistaan vakiolomakkeita käyttäen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Ilmoitusmenettelyn tarkoituksena on taata avoimuusperiaatteen toteutuminen tarjouskilpailuissa.

Komission täytäntöönpanoasetuksessa vahvistetaan hankintojen ilmoittamisessa käytettävät vakiolomakkeet. Lisäksi Suomessa hankintayksiköiden on ilmoitettava vakiolomakkeisiin perustuvilla ilmoituslomakkeilla julkisista hankinnoistaan HILMA-ilmoituskanavan välityksellä.

Muutoksen tausta ja tavoitteet

Julkisissa hankinnoissa on käynnissä digitaalinen muutos, mitä on kuvattu myös komission tiedonannoissa *Sisämarkkinoiden päivitys sekä Julkiset hankinnat toimiviksi Euroopassa ja Euroopan hyväksi*. Myös edellä mainituissa julkisia hankintoja koskevissa direktiiveissä edellytetään, että hankintoja koskevilla vakiolomakkeilla tehtävät ilmoitukset ovat sähköisiä tiedostoja eivätkä paperiasiakirjoja. Komissio on katsonut, että hankintojen ilmoittamista koskevat vakiolomakkeet tulee uudistaa vastaamaan edellä mainittuja muutostarpeita, ja jotta jäsenvaltiot voivat täyttää direktiivien sähköisyyttä koskevat velvoitteensa. Uudistettavien vakiolomakkeiden tavoitteena on edistää käyttäjäystävällisyyttä sekä ymmärrettävyyttä hankinnoista ilmoittamisessa parantamalla tietojen luotettavuutta sekä hyödyntämällä digitaalisia mahdollisuuksia kuten automaattisesta täytöstä aiemmista ilmoituksista, tarjouksista, sopimuksista, kansallisista hallinnollisista rekistereistä sekä muista tietolähteistä. Muutoksen tavoitteena on keventää hankintoihin liittyvää hallinnollista taakkaa parantamalla johdonmukaisuutta ja poistamalla päällekkäisyyksiä. Muutoksen myötä hankintojen ilmoittamisesta tulee käyttäjäystävällisempää sekä hankintojen ilmoittamiseen liittyvä työmäärä vähenee.

¹ EYVL L 395, 30.12.1989, s. 33.

² EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65.

³ EYVL L 76, 23.3.1992, s. 14.

⁴ EUVL L 94, 28.3.2014, s. 243.

⁵ EUVL L 94, 28.3.2014, s. 1.

⁶ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2015/1986, annettu 11 päivänä marraskuuta 2015, vakiolomakkeiden vahvistamisesta julkisiin hankintamenettelyihin liittyvien ilmoitusten julkaisemista varten ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 842/2011 kumoamisesta (EUVL L 296, 12.11.2015, s. 1).

Tarvittavien mukautusten määrän ja laajuuden vuoksi täytäntöönpanoasetus (EU) 2015/1986 korvataan kokonaisuudessaan.

Komissio on jättänyt jäsenvaltioille joustovaraa vakiolomakkeitalomakkeita koskevan järjestelmän kansallisessa implementoinnissa. Uudenlainen toteutustapa mahdollistaa jäsenvaltioiden tarpeiden ja teknologioiden kehityksen huomioon ottamisen vakiolomakkeissa aikaisempaa ketterämmin ja vakiolomakkeita koskevaa asetusta päivitetään tarvittaessa. Suomen osalta ilmoittamista koskeva uudistus tullaan toteuttamaan julkisten hankintojen ilmoituskanava HILMAN uudistamisen yhteydessä.

Muut jäsenvaltiot ovat nähneet komission esityksen vakiolomakkeiden uudistamisesta tärkeänä ja kannattaneet esitystä, kun harkintavalta uusien kenttien käyttöönotosta on kansallisella tasolla.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Direktiivin 2009/81/EY osalta 32 artiklan; osalta komissio vahvistaa kyseiset vakiolomakkeet 67 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun neuvoa-antavan menettelyn mukaisesti.

Direktiivin 2004/23/EU osalta 33 artiklan osalta komissio vahvistaa kyseiset vakiolomakkeet täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 50 artiklassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

Direktiivin 2004/24/EU osalta 51 artikla ja 75.3 artikla ja 79.3 artiklan osalta komissio vahvistaa kyseiset vakiolomakkeet täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 89 artiklassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen sekä Direktiivin 2004/25/EU osalta 71 artikla, 92.3 artikla ja 96.2 artikla mukaisesti.

Direktiivin 2004/23/EU 50 artiklan, direktiivin 2004/24/EU 89 artiklan, direktiivin 2004/25/EU 105 artiklan, sekä direktiivin 2009/81/EY 67 artiklan mukaisesti komissiota avustaa neuvoston päätöksellä 71/306/ETY⁷ perustettu julkisia hankintoja käsittelevä neuvoa-antava komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

Jäsenmaita kuullaan myös neuvoa-antavassa komiteassa.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Täytäntöönpanosäädöstä ei käsitellä Euroopan neuvostossa tai parlamentissa. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi kuitenkin milloin tahansa ilmoittaa komissiolle katsovansa, että ehdotus täytäntöönpanosäädökseksi ylittää perussäädöksessä säädetyn täytäntöönpanovallan. Tällöin komissio tarkastelee uudelleen ehdotusta täytäntöönpanosäädökseksi esitetyt kannat huomioiden ja ilmoittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle, aikooko se pitää voimassa ehdotuksen täytäntöönpanosäädökseksi, muuttaa sitä tai peruuttaa sen.

Kansallinen valmistelu

⁷ Neuvoston päätös 71/306/ETY, tehty 26 päivänä heinäkuuta 1971, julkisia rakennusurakoita koskevia sopimuksia käsittelevän neuvooantavan komitean perustamisesta (EYVL L 185, 16.8.1971, s. 15).

Kilpailu-, valtiontuki- ja hankintajaoston (EU-12) kirjallinen menettely julkisen kuulemisen osalta 18.6-28.6.2019 ja sitä koskevan E-kirjeluonnoksen osalta 18.6-28.6.2019.

Eduskuntakäsittely

-

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Ehdotus edellyttää teknisiä muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön. Ehdotus ei edellytä muutoksia Ahvenanmaan hankintalakiin nro 80/2017.

Taloudelliset vaikutukset

Ilmoittamista koskevien vakiolomakkeiden uudistaminen edellyttää muutoksia olemassa olevaan hankintojen ilmoittamisjärjestelmään (HILMA). Ilmoittamisjärjestelmää koskeva uudistus on kuitenkin käynnissä ja uudistustyössä on varauduttu vakiolomakkeiden muutoksiin. Järjestelmän digitalisoitumisella automaatiolla sekä täytettävien kenttien määrässä tapahtuvilla muutoksilla voi olla vaikutuksia hallinnolliseen taakkaan.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Luonnokset komission asetukseksi ja tiedonannoksi:

https://ec.europa.eu/transparency/regcomitology/index.cfm?do=search.dossierdetail&Dos_ID=17796&dos_year=2019&dc_id

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Johtava asiantuntija Riikka Hietanen, työ- ja elinkeinoministeriö, riikka.hietanen@tem.fi, 0295 047 078

EUTORI-tunnus

EU/2019/0244

Liitteet

Viite

Asiasanat Hoitaa	julkiset hankinnat, jaosto kilpailu, valtiontuki ja hankinta (EU 12) TEM
Tiedoksi	ALR, EUE, LVM, MMM, OKM, OM, PLM, RUOKA, SM, STM, UM, VM, VNK, VTV, YM
